

- Вжити заходів на підсилення планових служб ВНЗ з метою повсюдного використання ними комп'ютерних засобів аналізу виконання запланованого навчання за конкретною дисципліною та конкретним студентом;
- Диверсифікація навчальних послуг за умови постійного обрізання бюджетного фінансування навчального закладу сприятиме зростанню спеціального фонду.

Література

1. Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг: Постанова КМУ від 8 серпня 2007 р. № 1019.
2. Воловець Я. До формування «прибутку» державного навчального закладу [Текст] / Збірник матеріалів ІУ-тої Міжнародної науково-практичної конференції „Управління в освіті”. Львів: Видавництво ДЦ МОНУ, 2009. – С. 51-53.
3. Нечипорук Н. Спеціальний фонд бюджетних установ: планування і формування [Електронний ресурс] : Економічний аналіз. 2010 рік. Випуск 6. С. 131-134 – Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Ecan/2010_6/pdf/nchyporuk.pdf .

АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ЯК ДЖЕРЕЛО ДЛЯ РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Вольська Мар'яна Михайлівна, Ієвлєв Олександр Миколайович
 Національний університет «Львівська політехніка»,
 79060, м. Львів, вул. І.Пулюя 4/78, mariana-27@ukr.net

В роботі проаналізовано американський досвід організації навчання студентів як джерело для реформування вищої освіти України.

Сьогодні система освіти стоїть на порозі глобальних реформ. Зміст і сутність докорінних змін викладені в Проекті Концепції розвитку освіти до 2025 року.

Першим напрямом Концепції розвитку освіти є приведення структури освіти у відповідність до потреб сучасної економіки та інтеграції України в європейський економічний та культурний простір.

У вищій та професійній освіті пропонується перейти на трирічний бакалаврат у рік першого випуску 12-річної школи та передбачити в університетах "нульовий" курс для осіб, які здобули повну загальну середню освіту за іншими профілем. Перехід до дворічної магістратури передбачений у рік першого випуску трирічного бакалаврату [3].

Детальніше сутність реформ у вищій освіті висвітлює Закон України «Про вищу освіту» № 76-VIII від 28.12.2014, ВВР, 2015, № 6, ст.40., в ньому чітко окреслюються основні тенденції, а саме: автономія вищого навчального закладу; академічна мобільність; академічна свобода; акредитація освітньої програми; кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи [1].

Враховуючи той факт, що реформи необхідні Україні вже дуже давно, варто підкреслити потребу у швидкій реорганізації систем вищої освіти, як пріоритетного джерела розвитку держави.

Для якнайшвидшої реалізації поставлених завдань варто звернутись до існуючих на такій же базі вищих навчальних закладів інших країн. Відомо, що лідером за параметрами якості і розвиненості галузі вищої освіти є США. Безперечним доказом цього є сам Болонський процес, метою якого є власне реформація освіти за освітніми стандартами США.

В Концепції розвитку освіти до 2025 року та Законі України «Про вищу освіту» чітко сформований концептуальний зміст змін. Але для першого кроку в напрямку цього

шляху необхідна певна базова схема старту. Таким «першим кроком» може стати досвід роботи вищих навчальних закладів.

Так наприклад, у викладачів вищої школи часто постає запитання про об'єктивність самостійного вибору навчальних предметів студентами. У цьому випадку можна запозичити ідею з «радником з викладацького складу», що веде курс за фахом кожного студента. Цей радник допомагає студентові вибрати програму навчання.

Не менш важливим є зміни у здійсненні навчально-виховного процесу. Так у США аудиторні заняття варіюються від великих лекцій для декількох сотень студентів до «семінірів» (дискусійні класи), у яких беруть участь лише кілька студентів. Професори зазвичай пропонують список навчальної літератури щотижня. Вони також вимагають декілька письмових звітів (робіт) протягом кожного семестру. Студенти повинні вчасно знайомитись із пропонованою навчальною літературою, щоб адекватно брати участь у дискусійних класах і розуміти матеріали лекцій. Крім того, студенти наукових факультетів і шкіл повинні проводити певний час у лабораторіях.

Не менш вагомим є проблема системи оцінювання. У вищих навчальних закладах США, професори ставлять кожному студенту оцінку за курс, враховуючи активну участь в аудиторних заняттях: обговорення, питання-відповіді, участь у дискусіях. Не менш важливим фактором у визначенні оцінки студента є тести та перевірені роботи протягом семестру: - дослідження та лабораторні звіти; - тести або «контрольні опитування». Іноді професор проводить неоголошене «контрольне опитування». Звичайно результати цієї роботи не дуже сильно відбиваються на фінальній оцінці, але вони стимулюють студентів до постійної роботи з теми та до гарної відвідуваності; - фінальний іспит. Проводиться через певний час після останнього заняття курсу.

Академічні магістерські програми в США зазвичай включають історію та філософію. Більша частина часу в магістратурі віддається аудиторним заняттям. Кандидат на одержання ступеня магістра повинен підготувати велике дослідження, що називається «master's thesis».

Для одержання ступеня доктора може знадобитися три або більше років. Докторська дисертація - обговорення та резюме на задану тему. Більшість університетів, що присуджують докторські ступені, також вимагають від кандидатів уміння читати на двох іноземних мовах, певної кількості занять у класі, скласти кваліфікаційний іспит та усний екзамен з тієї ж теми, що й дисертація. Уряд США фінансує, наприклад, програми аспірантських і докторських стипендій ім. Едмунда Маски, програму ім. Фулбрайта [2].

Отже, для того щоб впровадити ефективно і якісно освітні реформи, Україні доцільно врахувати американський досвід організації навчання студентів.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» № 76-VIII від 28.12.2014, ВВР, 2015, № 6, ст.40. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Кнодель Л. Структура вищої освіти США на сучасному етапі розвитку суспільства. Український науковий журнал "ОСВІТА РЕГІОНУ" , <http://social-science.com.ua/article/412>
3. Проект Концепції розвитку освіти до 2025 року,
4. <http://osvita.ua/news/43501/>